

Jaarverslag 2025

Intro

Het bestuur heeft vier keer vergaderd in het KBH, plus een ALV in de vm. Synagoge, en heeft 2 keer situatiegebonden even de koppen bij elkaar gestoken. Er zijn drie lezingen aangeboden en de redactie is er in geslaagd om dit jaar wederom drie Infobulletins Winshem uit te brengen, het ledenbestand groeit voorzichtig maar gestaag door, en mensen weten ons goed te vinden voor vragen, donaties en meedenkverzoeken.

Leden

In januari 2025 had de vereniging 222 leden waaronder één erelid. Daarnaast kende de vereniging aan het begin van het jaar 13 sponsors/adverteerders en 16 belanghebbenden (o.a. zustervereniging, enkele bibliotheken, gemeentehuis Winsum, etc.). Eind 2025 jaar bestond de vereniging uit 235 leden, waaronder 1 erelid, 12 sponsors en 16 belanghebbenden.

Bestuur, Archivaris, Redactie en Kascommissie

Bestuurssamenstelling

In 2025 heeft het bestuur een wijziging ondergaan: we hebben een nieuw algemeen bestuurslid gevonden in Gijs Regtien waardoor het bestuur weer uit vijf bestuursleden bestaat.

Romke Visser	Voorzitter	Externe betrekkingen, vergaderingen leiden, etc.	voorzitter@winshem.nl
Maaïke Peters	Secretaris	o.a. Archeologie, vondstenmateriaal, tentoonstellingen, samenwerking Univé - Expo	secretariaat@winshem.nl
Jan Veltman	Adjunct voorzitter & Penningmeester <i>sinds juli 2024</i>	Financiën, ledenadministratie, contact met zusterverenigingen	penningmeester@winshem.nl
Henk Wolters	Algemeen bestuurslid	o.a. Geert Reinders, samenwerking Univé - Expo, Maarhuizen, contact met zusterverenigingen	-
Gijs Regtien	Algemeen bestuurslid	Canon van Winsum	-

Archivaris

Ida van der Molen | E-mail: Archivaris@winshem.nl

Of maak een afspraak via de website: <https://www.winshem.nl/index.php/afspraak-toegang-archief/>

Redactie Infobulletin Winshem

De redactie van ons blad bestond in 2025 uit: Aad vd Drift, Hetty Hofman, Willem Kroon, Tineke Ruiter, Tineke van der Schoor, Ria Siegers-Werkman, Henk Stoepker, Clemens Tersteeg | Redactie@winshem.nl

Postadres: Dhr. A.J.M. (Aad) van der Drift, Geert Reindersstraat 6, 9951CC Winsum, 0595-444619

Historische Vereniging Winsum-Obergum

Opgericht 15 december 1995 | website HVWO: www.winshem.nl

Website

Clemens Tersteeg | E-mail: clemens_tersteeg@hotmail.com

Kascommissie

De Kascommissie van 2025 bestond uit Henk Sterkenburg en Henk Stoeper. Henk Sterkenburg heeft zich bereid verklaard voor 2026 weer KasCielid te willen zijn, en Lisa de Haan is het tweede KasCielid.

ALV

Op 03 juli 2025 vond de ALV plaats in het N.A. de Vries-gebouw, de vm. synagoge. Deze vergadering werd bijgewoond door 18 leden, incl. 4 bestuursleden.

Activiteiten

Lezingen

In 2025 zijn er drie lezingen georganiseerd.

I. **Arend Hazekamp: Het Vrije Socialisme - Geestverwanten van Domela Nieuwenhuis**

Het boek vertelt het verhaal van arbeiders en kleine zelfstandigen die geen genoegen nemen met hun miserabele leefomstandigheden en strijden voor een beter leven, o.l.v. de charismatische oud-dominee Ferdinand Domela Nieuwenhuis. In de lezing werd ingegaan op deze 'vergeten' sociale beweging in Nederland, en m.n. in Noord-Nederland, op Het Hogeland en in Winsum.

II. **Romke Visser: Herdenken, Schouwspel of Strijdtoneel? De Dodenherdenking en Bevrijdingsdag sinds 1945**

De Dodenherdenking en de viering van Bevrijdingsdag zijn sinds 1945 voortdurend aan verandering onderhevig geweest, en hoewel het lijkt alsof we dit altijd al hebben herdacht, heeft dat veel voeten in de aarde gehad. Maatschappelijke veranderingen en een kritische blik op het verleden leiden tot discussies en vragen over wie we herdenken op 4 mei, wat we vieren op 5 mei en wat de toekomst is van de nationale herdenking. En op welke manier is er in ons dorp met deze thematiek omgegaan?

III. **Jan Douwe Elzinga: Het Schepelhuis**

Jan Schepel – o.a. oud-burgemeester van Winsum en statenlid - ontwierp het Schepelhuis en had tevens de regie over de bouw. Door een schriftje uit de familie weten we naar verhouding veel over het huis en hoe het werd bewoond. Deze geschiedenis werd gecombineerd met een tijdsbeeld uit de 19e eeuw.

Archief

Er is hard gewerkt aan het compleet maken van de inventaris, die binnen afzienbare tijd (2026) op de website gepubliceerd zal worden. Leden en googelaars kunnen dan thuis zien wat er zoal voor handen is bij de vereniging. Leden, maar ook mensen van buitenaf, weten ons te vinden voor vragen - over familie en/of locaties, onderzoeksinformatie en veelal wordt beeldmateriaal gezocht.

Schenkeningen

Boekje Schepelhuis

Aan het eind van de lezing over het Schepelhuis kwam Kaarlo Schepel naar voren met een boekwerkje over het Schepelhuis en de familie 'De 'Schriftjes van Oma' Agneta Schepel-Kerdijk', samengesteld door Cornelis Schepel. De HVWO heeft het boekwerkje met dank in ontvangst genomen en zal het toevoegen aan de Collectie op kantoor.

Oorkondes Rederijkerskamer Praedinius

Van de Rederijkerskamer Praedinius ontvingen wij afgelopen jaar twee oorkondes: het betreft in beide gevallen een getuigschrift voor een gewonnen prijs; een voor een blijspel en een voor een voordracht van een lid. Ook mochten wij een schenking van €500,- in ontvangst nemen.

Open Monumenten Dag 2025

Op zaterdag 13 september organiseerde de Historische Vereniging Winsum-Obergum een bijzondere rondleiding door het beschermde dorpsgezicht van Winsum. Onder leiding van Hanna Veltman - Winsumer, architectuurhistoricus en redacteur van De Architect - maakten deelnemers in een compacte wandeling van een uur kennis met de bouwgeschiedenis van ons dorp; Winsum blijkt in klein formaat een spiegel van de nationale architectuurgeschiedenis.

Expo – De Historie van Winsum, Geert Reinders en de opkomst van Univé

Alweer enige jaren geleden was de HVWO door Univé benaderd met de vraag of wij mee wilden denken en werken aan het uitwerken van het verhaal van G. Reinders. Univé wilde hun eigen geschiedenis vertellen *op de plek waar het allemaal begon* en dan ontcom je niet aan het vertellen van het verhaal van Geert Reinders. Hoewel in 2024 dit proces even stil kwam te liggen door denkwerk aan de Univé kant, kwamen we – o.l.v. de bestuursleden Henk Wolters en Maaïke Peters - in het voorjaar van 2025 gezamenlijk tot een plan. Als vereniging hebben wij de uitnodiging aangenomen en zijn aan de slag gegaan met Reinders, terwijl Univé hun 'bedrijfs geschiedenis' aanpakte. In aansluiting op deze wens is er ook ruimte

beschikbaar gemaakt voor HVWO-aangelegenheden zoals de historie van Winsum en ruimte voor archeologische vondsten. Hoewel in een moordend tempo geschakeld moest worden van principe-akkoord, naar ontwerpschetsen, de poppetjes bij elkaar zoeken voor het schrijven en (beeld)materiaal zoeken – met dank hiervoor aan Willy Lemstra, Maaïke Peters, Geesje Peters-Beuke en Roelf van der Tuuk -, een totaalvisie creëren voor onze drie ruimtes om vervolgens het totaal plaatje van de vormgeving van de vier kamers met alle betrokken partijen op één lijn te krijgen, staat er een Expo van formaat die voor iedereen toegankelijk is onder openingstijden van Univé.

Stolpersteine

De HVWO is in 2024 ingegaan op het verzoek om als rechtspersoon te dienen i.v.m. de financiën voor de *Stolpersteine*. Dit zal voor de HVWO geen kosten met zich meebrengen. Contact voor het project is A. v/d Drift namens de Werkgroep Stolpersteine. Begin 2025 zijn de eerste tien stenen gelegd voor: I. de Vries, E. De Vries-Oudgenoeg, S. De Vries, J. Comprecht de Vries en S. De Vries-van der Klei, M. Zwerver en A. Zwerver, J. Garson, I. van Berg, en D.J. Holsheimer.

Rolpaaltjesproject

Sinds dit voorjaar sieren, met dank aan o.a. Ria Siegers-Werkman en Peterina Geertsema, vijftien unieke rolpaaltjes het centrum en de directe omgeving van Winsum- Obergum. Elk paaltje toont een historische foto uit de vorige eeuw, gemaakt vanaf exact dezelfde plek. Zo zie je in één oogopslag hoe Winsum is veranderd – of juist niet. Het Rolpaaltjes Fotoproject is mede mogelijk gemaakt door het Ondernemersfonds Het Hogeland en de HVWO.

Participatiewerkgroepen Gemeente Het Hogeland

Vanuit het bestuur zijn we op verzoek van de gemeente aangeschoven om over erfgoedvraagstukken mee te denken; het betreft de Erfgoednota, de omgevingsbiografie en de centrumplannen Winsum. RV en MP zijn aangeschoven bij de participatiewerkgroep Erfgoednota. Vanuit alle Historische Verenigingen/Kringen waren vertegenwoordigers aanwezig en deelde iedereen waar zij zich mee bezighouden en wat zorgen baart aangaande cultureel historisch erfgoed. Wordt vervolgd. Bij de omgevingsbiografie schoof RV aan en ging het om een groter gebied en hoe de infrastructuur bij het bestaande en historische landschap aan (zou moeten) sluit(en). Voor de centrumplannen heeft de gemeente (J. Vriens, gem.HH) een diverse groep vertegenwoordigers uitgenodigd in de denktank om zo vanuit alle perspectieven tot een plan voor een leefbaar dorpsplein te komen; namens de HVWO schoof MP aan. Alle oude ideeën gingen overboord, SteenhuisMeurs (een cultuurhistorisch onderzoeks- en adviesbureau dat wil bijdragen aan ontwikkelingen met gevoel voor bestaande kwaliteit) maakte een historische en ruimtelijke analyse, architectenbureau De Zwarte Hond zat ook vanaf dag 1 aan tafel, ruim 1100 mensen hebben een enquête ingevuld en o.b.v. die uitkomsten ligt er nu een voorkeursvariant op tafel voor de raad.

Infobulletin Winshem

Het is de redactie weer gelukt om dit jaar 3 Infobulletins uit te brengen. Het eerste nummer bevatte diverse artikelen rondom het thema WOII, met o.a. herinneringen aan de oorlog, Stolpersteine, en de gemeente Winsum en haar Joodse inwoners rond de Tweede Wereldoorlog. Het tweede bulletin sloot aan bij het

Rolpaaltjesproject die door het hele dorp heen te zien zijn, en biedt achtergrondinformatie over rolpaaltjes in het algemeen en het rolpaaltjesfotoproject in het bijzonder. Het derde blad was een samenwerkingseditie met het Kinderboekenhuis om het 40-jarig bestaan van laatstgenoemde te vieren.

